No. of Printed Pages—6

749 (SOM3B)

[20-HRGPNW–D3S(N)21A]

BA 3rd Semester (New) Exam., 2020 (W)

SOCIOLOGY

[GSO S3–02 (M)]

(Research Methodology)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. *(a)* Answer the following questions : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখক :

(i) Which science is considered as soft science?
কোনটো বিজ্ঞানক 'নৰম' বুলি বিবেচনা কৰা হৈছে ?

(ii) Which kind of research is considered as scientific?
কোনবোৰ গৱেষণাক বিজ্ঞানসম্মত বুলি বিবেচনা কৰা হয় ?

(iii) What is the basis of 'scientific thinking' according to Karl Popper?
কার্ল প'পাৰৰ মতে 'বিজ্ঞানসম্মত চিন্তা-চর্চা'ৰ আধাৰ কি হয় ?

(iv) What is known as correlation of coefficient?
সহগৰ সহসম্পর্ক কাক কয় ?

(v) What is meant by hypothesis?
অপ্রমাণিত ধাৰণা বুলিলে কি বুজাই ?

(vi) State the meaning of secondary data.
গৌণ তথ্যৰ অর্থ উল্লেখ কৰক ।

(vii) What is meant by focus group?
কেন্দ্রীভূত সমূহ বুলিলে কি বুজাই ?

(viii) State the meaning of bibliography.
সমাপ্তি অংশৰ অর্থ উল্লেখ কৰক।

(b) Choose the correct answer : 1×4=4
শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিৱাওক :

(i) In which year was *The Structure of Scientific Revolution* published?
The Structure of Scientific Revolution নামৰ গ্ৰন্থখনৰ কোন চনত প্ৰকাশ পায় ?

(1) 1962
১৯৬২

(2) 1964
১৯৬৪

(3) 1966
১৯৬৬

(4) 1968
১৯৬৮

(ii) In which types of research 'chi-square' test is employed?
কেনে প্ৰকাৰৰ গৱেষণাত 'ছি-স্কোৱেৰ' পৰীক্ষা ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?

(1) Qualitative research
গুণগত গৱেষণা

(2) Quantitative research
পৰিমাণগত গৱেষণা

(3) Both (1) and (2)
(1) আৰু (2) দুয়োটা

(4) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(iii) Which of the following is not a form of non-probability sampling?
তলৰ কোনটো অসম্ভাব্য নমুনা সংগ্রহৰ প্রকাৰ নহয় ?

(1) Convenience sampling
বিশ্বস্ত নমুনা সংগ্রহ

(2) Purposive sampling
উদ্দেশ্যপ্রণোদিত নমুনা সংগ্রহ

(3) Quota sampling
কোটা নমুনা সংগ্রহ

(4) Snowball sampling
স্ন'বল নমুনা সংগ্রহ

(iv) Who is the author of the book, *Qualitative Inquiry and Research Design*?
Qualitative Inquiry and Research Design নামৰ গ্রন্থখনৰ লেখক কোন ?

(1) J. W. Creswell
জে. ডব্লিউ. ক্রেছৱেল

(2) J. Patrick Williams
জে. পেট্রিক উইলিয়াম্চ

(3) Bronislaw Malinowski
ব্রনিছল' মালিন'স্কি

(4) None of them
ওপৰৰ এজনো নহয়

(c) Fill in the blanks : 1×4=4
খালী ঠাই পূৰণ কৰক :

(i) Interview is a close _____ conversation between interviewer and interviewee.
সাক্ষাৎকাৰ হৈছে অনুসন্ধানকাৰী বা গৱেষক আৰু সাক্ষাৎকাৰ দাতাৰ মাজৰ _____ মত বিনিময় ।

(ii) _____ coined the term participant observation.
_____ এ অংশগ্রহণকাৰী পর্যৱেক্ষণৰ ধাৰণাটো উদ্ভাৱন কৰিছিল ।

(iii) 'The Philadelphia Negro' is the first case of _____ community.
'দ্য ফিলাডেলফিয়া নিগ্রো' হ'ল _____ সম্প্রদায় সম্পর্কে চলোৱা প্ৰথমটো ইতিবৃত্ত অধ্যয়ন।

(iv) _____ is considered as father of ethnography.
_____ক নৃগোষ্ঠীয় বৰ্ণনা তত্ত্বৰ জনক বুলি কোৱা হয়।

2. Answer any *five* from the following questions (each in around *50* words) : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Mention two disadvantages of non-participant observation.
অংশগ্ৰহণকাৰী বহির্ভূত পৰ্যবেক্ষণৰ দুটা ত্ৰুটী উল্লেখ কৰক।

(b) State the meaning of ethnography.
নৃগোষ্ঠীয় বৰ্ণনা তত্ত্বৰ অৰ্থ উল্লেখ কৰক।

(c) Mention two objectives of case study.
নমুনাভিত্তিক অধ্যয়নৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰক।

(d) State two disadvantages of focus group discussion.
কেন্দ্ৰীভূত সমূহৰ আলোচনাৰ দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰক।

(e) State two purposes of cumulative frequency distribution.
সঞ্চয়ী বাৰংবাৰতা বিতৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰক।

(f) State two differences between Histogram and Bar diagram.
হিষ্ট'গ্ৰাম আৰু স্তম্ভলেখৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰক।

3. Answer any *six* from the following questions (each in around *120* words) : 4×6=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **ছয়টাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ১২০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Describe the components of a research process.
গৱেষণা প্ৰক্ৰিয়াৰ উপাদানসমূহৰ বৰ্ণনা আগবঢ়াওক।

(b) Write a short note on theory.
তত্ত্বৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখক।

(c) Describe the three stages of knowledge.
জ্ঞানৰ ত্ৰি-পৰ্যায়ৰ বৰ্ণনা আগবঢ়াওক।

(d) Briefly discuss the need and importance of research design.
গৱেষণা আৰ্হিৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে এটা চমু আলোচনা আগবঢ়াওক।

(e) Describe the use of sampling technique.
নমুনা সংগ্ৰহ পদ্ধতিৰ ব্যৱহাৰসমূহৰ বৰ্ণনা আগবঢ়াওক।

(f) Describe the advantages of primary data.
প্ৰাথমিক তথ্যৰ সুবিধাসমূহৰ বৰ্ণনা আগবঢ়াওক।

(g) Write a short note on structured interview.
সংগঠিত সাক্ষাৎকাৰৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখক।

4. Answer any *five* from the following questions (each in around *200* words) : 6×5=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় ২০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Write a note on the Kuhn-Popper debate.
কুহন-প'পাৰ বিতৰ্কৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখক।

(b) Write a note on the objectivity and subjectivity debate in social science research.
সমাজ বিজ্ঞানত পৰিলক্ষিত হোৱা বস্তুনিষ্ঠতা আৰু বিষয়নিষ্ঠতা-কেন্দ্ৰিক বিতৰ্কৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখক।

(c) Explain the advantages of non-participant observation.
অংশগ্রহণ বহির্ভূত পর্যৱেক্ষণৰ সুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰক।

(d) Discuss the advantages and limitations of ethnography.
নৃগোষ্ঠীয় বর্ণনা তত্ত্বৰ সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধতাসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰক।

(e) Discuss the steps involved in a case study method.
নমুনা ভিত্তিক অধ্যয়নৰ পদক্ষেপসমূহৰ আলোচনা আগবঢ়াওক।

(f) Discuss the steps for conducting a focus group discussion.
কেন্দ্রীভূত সমূহৰ আলোচনা অনুষ্ঠিত কৰাৰ পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰক।

★★★